



Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Cambios sociodemográficos e territoriais		Código	615525023d
Titulación	Máster Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria (a distancia)			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Segundo	Optativa	6
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Diz Reboredo, Carlos	Correo electrónico	carlos.diz@udc.es	
Profesorado	Diz Reboredo, Carlos	Correo electrónico	carlos.diz@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia, traballaremos teorías e metodoloxías para explorar as relacións interxeracionais no seu contexto histórico e ecolóxico. Analizaremos os cambios sociodemográficos e territoriais máis actuais, en relación coas transformacións dos afectos e dos modos de vida na sociedade contemporánea.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A21	CEE1 - Explicar os procesos de exclusión vinculados ás transformacións da estrutura familiar e por idades das sociedades.
A22	CEE2 - Manexar ferramentas conceptuais e metodolóxicas para a análise da vulnerabilidade asociada a formas de convivencia e a determinados grupos de idade.
A23	CEE3 - Identificar as dinámicas interxeracionais, biolóxicas e socioeconómicas que xeran situacións de exclusión.
A24	CEE4 - Identificar situacións e procesos de segregación de colectivos vulnerables asociados ao avellentamento demográfico.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B3	CB3 - Seleccionar o marco científico adecuado para avaliar as evidencias dispoñibles e postular hipóteses razoadas sobre a avaliación previsible dos feitos sociais estudados.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B19	CX7 - Dar respostas innovadoras e orixinais ante situacións problemáticas emerxentes relacionadas coa exclusión social.
B20	CX8 - Aplicar a perspectiva comparada na comprensión das problemáticas sociais e das respostas e solucións políticas.
B21	CX9 - Aplicar unha perspectiva interdisciplinar na análise e a valoración de problemáticas de exclusión e políticas sociais de inclusión e cohesión.
B22	CX10 - Recoñecer e valorar os xuízos de valor e as evidencias nos argumentos que sosteñen as descrições e políticas sobre a realidade social.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C7	CT7 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sostible ambiental, económico, político e social.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título



Identificar procesos históricos de cohesión e de exclusión asociados a distintos tipos de hábitats	AM21	BM2	CM3
	AM22	BM20	CM7
	AM23		
	AM24		
Recoñecer a relación entre variables espaciais e territoriais e as necesidades da poboación segundo as súas características sociodemográficas	AM21	BM1	CM5
	AM24	BM3	CM7
		BM14	
		BM19	
Analizar a vulnerabilidade ecolóxica de distintos colectivos	AM23	BM14	CM3
	AM24	BM19	CM7
		BM20	
		BM21	
		BM22	

Contidos	
Temas	Subtemas
Estudo e caracterización do territorio	-
Indicadores de cohesión e de segregación territorial	-
A conformación histórica do hábitat	-
Urbanización, avellentamento e despoboación	-
Exclusión espacial e exclusión social	-
Representación social e construción cultural do hábitat	-

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas	A21 A24 B3 B14 B20 B21 C5 C7	0	34	34
Traballos tutelados	A22 A23 B1 B2 B19 B22 C3	0	110	110
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Cada sesión irá acompañada dun texto (ou dematerial audiovisual) que se facilitará a través de Moodle. Nestes materiais recóllense os conceptos teóricos centrais sobre os que versará a materia. É indispensable levar ao día estas lecturas e visionados para poder desenvolver produtivamente os traballos tutelados.
Traballos tutelados	En cada sesión, o alumnado deberá facer unha reflexión aplicada e actualizada dos materiais dispoñibles para cada día en Moodle, co obxectivo de elaborar resultados e chegar a conclusións que se materializarán nun traballo final. Valorarase especialmente a formulación metodolóxica e o carácter divulgativo da redacción final.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas Traballos tutelados	É previsible que cada alumno requira orientación personalizada para aclarar dúbidas ou ampliar a información necesaria para o seu traballo final. A atención personalizada desenvolverase tanto por correo electrónico como a través de Teams.



Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Lecturas	A21 A24 B3 B14 B20 B21 C5 C7	O alumnado deberá entregar vía Moodle unha breve recensión (ou contestar a preguntas concretas pautadas polo profesor) en torno aos materiais de cada sesión (textos, documentais audiovisuais, etc.). Deste xeito, o alumnado poderá levar ao día os contidos teóricos da materia a través de experiencias e prácticas concretas relacionados co temario.	40
Traballos tutelados	A22 A23 B1 B2 B19 B22 C3	Os traballos tutelados serán traballos de investigación realizados individualmente. O resultado final preparárase a modo de poster ou cartel dixital. Por este traballo final obterase un máximo de 6 puntos (o 60% da cualificación final); ata dous puntos dos cales responderán ao criterio do esforzo e da participación demostrada na súa realización.	60

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Otero, Raimundo (2017). Sociología e historia de la ciudad desconcentrada. Madrid: CIS - Herrera, M^a Soledad (2007). Individualización social y cambios demográficos. Madrid: CIS - Moré, Paloma (2017). Migraciones y trabajo con personass mayores en las grandes ciudades. Madrid: CIS - Livi Baci, Massimo (1988). Ensayo sobre la historia demográfica europea. Barcelona: Ariel - Kreager, Philip y Schröder-betterfill, E. (Eds) (2005). Ageing without children. Berghan Books - Santamarina, Beatriz et al (Coords.) (2018). Antropología ambiental. Barcelona: Icaria Toda a bibliografía esencial e complementaria estará dispoñible na plataforma Moodle.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías